

Działania Globalnie Świadome - metodologia

**Aktywni
Obywatele
Świata**

Działania Globalnie Świadome - metodologia

Grupa docelowa:

wędrowniczki i wędrownicy,
drużynowe i drużynowi
oraz instruktorki i instruktorzy

Spis treści:

1. Dlaczego Działania Globalnie Świadome?
2. Co oznacza Działanie Globalnie Świadome?
3. Planowanie projektu
4. Instrukcje
5. Przykłady Działań Globalnie Świadomych
6. Bibliografia

1. Dlaczego Działania Globalnie Świadome?

Lord Baden-Powell wierzył w potencjał skautów do bycia początkiem zmian: zarówno w warunkach lokalnych, jak również w perspektywie całego globu. Wyobrażał sobie zrównoważoną przyszłość dla każdego, w każdym zakątku świata poprzez zostawienie świata trochę lepszym, niż go zastaliśmy.

Czy dobry uczynek jest zawsze dobry?

Nawet największa i najszlachetniejsza zmiana zaczyna się od czegoś bardzo małego. Jako harcerki i harcerze wierzymy w służbę bliźniemu – naszym zadaniem jest podejmowanie działań, które mają na celu pozytywną zmianę w społeczeństwie. Harcerskie wartości są podstawą wszystkiego, co robimy, dlatego są też bardzo ważne, kiedy rozważamy naszą motywację do spełniania dobrych uczynków.

Uczciwość

Jesteśmy uczciwi; lojalni i godni zaufania.

Szacunek

Mamy szacunek do samych siebie i do innych.

Troska

Otaczamy troską innych oraz otoczenie, w którym żyjemy.

Przekonania

Rozwijamy swoje przekonania, wiarę i postawy.

Współpraca

Jesteśmy przyczyną pozytywnej zmiany, pozostajemy otwarci na współpracę i na innych ludzi.

Jednak jak często myślimy krytycznie o tym, czy spełnienie dobrego uczynku będzie miało pozytywne skutki? Czy podejmujemy te działania świadomie, umieszczając je w szerszym, globalnym kontekście, czy raczej opieramy się na naszym przekonaniu, że to, co robimy, jest najlepszym rozwiązaniem?

Dlaczego globalnie?

Harcerki i harcerze mogą i powinni stanowić nie część problemu, ale fragment jego rozwiązania. Podstawą edukacji globalnej jest umożliwianie młodym ludziom uczestnictwa w kreowaniu lepszej, wspólnej przyszłości świata. Jeśli podejmowane przez nich działania są świadome globalnie, a rozwiązania problemów rozpatrywane z szerokiej perspektywy – mogą być bardziej kreatywne i mieć większe znaczenie. Umieszczając naszą dotychczasową działalność w globalnej perspektywie uzyskujemy dodatkową korzyść związaną z refleksją na temat jej globalnego kontekstu.

W 2015 roku ONZ powołał do życia Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDGs), które motywowane są ambitną walką z zwiększającymi się nierównościami (działania w ramach SDGs są zaplanowane do 2030 roku). 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju podkreśla to, jak bardzo wszyscy jesteśmy połączeni i od siebie zależni. ONZ twierdzi, że Cele Zrównoważonego Rozwoju mogą być osiągnięte tylko przez „wzmocnienie globalnej solidarności (...) zaangażowaniem wszystkich krajów, interesariuszy i ludzi w ogóle”. Co więcej cel 4.7 mówi: „Do roku 2030 chcemy być pewni, że wszyscy uczący się zdobywają wiedzę i umiejętności potrzebne do promowania zrównoważonego rozwoju, czyli między innymi edukacji na temat zrównoważonego stylu życia, praw człowieka, równości płci, promowania kultury i pokoju oraz odejścia od przemocy, bycia obywatelem świata i doceniania różnorodności kulturowej oraz jej wkładu do zrównoważonego rozwoju”. Te słowa doskonale opisują to, czym jest edukacja globalna. (<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>)

Działania lokalne mają globalne znacznie. Czy jako harcerscy liderzy i liderki robimy wystarczająco dużo, aby harcerki i harcerze chcieli podejmować się dobrych uczynków i służby dla społeczeństwa w kontekście globalnym?

2. Co oznaczają Działania Globalnie Świadome?

Harcerki i harcerze powinni zdecydować, jaką pozytywną zmianę chcą wnieść w swoje otoczenie i umieć wyjaśnić swoją motywację do podjęcia tego konkretnego działania. Należy rozważyć wszystkie konsekwencje, zgodnie z ideą edukacji globalnej i „myślenia szerzej”. Podejmowane działania powinny być wspólne – planowane nie tylko przez lidera, ale organizowane i realizowane przez uczestników, w oparciu o ich zrozumienie kwestii, na których chcą się skupić. Pomysły mogą pochodzić od jednego harcerza lub całej grupy. Najważniejsze jest to, aby razem świadomie myśleć, co robić. Działanie może być realizowane przez jednego, dwóch lub trzech harcerzy (indywidualnie) lub przez całą grupę, zastęp, drużynę. Na liderach leży odpowiedzialność zmotywowania członków grupy i umożliwienia im zostania motorami zmian na różnych poziomach (indywidualnym, grupowym, społeczności).

Działania powinny łączyć środowisko lokalne (w którym żyjemy) ze środowiskiem globalnym poprzez:

- **wspólne (globalnie) wyzwania:** jesteśmy częścią zarówno problemu jak i rozwiązania;
- **analogie:** każdy kraj mierzy się podobnymi problemami: możemy uczyć się od innych, dzielić się doświadczeniami i wspierać nawzajem;
- **solidarność i zrozumienie:** wspierając się nawzajem w dążeniu do przyzwoitego poziomu życia.

Co możemy zrobić, aby mieć pewność, że podejmowane przez nas działania są świadome? Praktyka pokazuje, że działania powinny składać się z trzech części – planowania, procesu i refleksji.

1. Planowanie

Harcerki i harcerze zdobywają wiedzę na temat problemu, jego przyczyn oraz konsekwencji. Następnie ustalają, jakie chcą podjąć działania i co miałyby ono zmienić. Podczas planowania harcerze rozważają możliwe skutki działania oraz różne drogi do ich osiągnięcia.

2. Proces

Podczas akcji warto zwracać uwagę na jakość przekazywanych informacji (muszą być przekazywane w jasny sposób). Komunikacja powinna być otwarta na inne perspektywy i inną tematykę.

3. Refleksja

Każde działanie powinno zakończyć się refleksją, która ma na celu przedyskutowanie, jakie miało ono znaczenie dla uczestników i jaki może być jego skutek (zestawienie z ustaleniami z poziomu planowania).

Czym nie jest Działanie Globalnie Świadome?

Jeśli chcemy przeprowadzić zbiórkę funduszy lub zwiększyć świadomość na jakikolwiek temat, angażujemy dzieci lub młodzież ze swojej drużyny/zastępu. W ramach działań harcerki i harcerze wychodzą zazwyczaj w teren i pracują z innymi ludźmi. Z punktu widzenia metodologii DGŚ jej kryteria nie są spełnione, gdy:

- a) nie skonsultuje się z harcerzami celu działania,
- b) decyzje na temat celu akcji są podejmowane odgórnie,
- c) lider/ka zapewnia harcerzom nierozwinięte odpowiedzi na temat celu działania (tak, że harcerki i harcerze nie są w stanie dzielić się wiedzą ze społeczeństwem).

Kiedy myślimy w kontekście globalnym, musimy być bardzo uważni, aby nie powielać stereotypów. Czy ktoś z was miał kiedyś do czynienia z projektem związanym z współpracą rozwojową z Afryką lub Afrykańczykami? Kiedy mówimy o tym kontynencie, może wydawać się nam bardzo jednorodny. Mało kto wie o różnorodnych krajach i regionach, nawet pomimo faktu, że Afryka jest drugim największym kontynentem świata. W działaniach globalnych możemy uniknąć stereotypowego portretowania Afryki jako jedności (albo nawet kraju), a Afrykańczyków jako „biednych”, którzy potrzebują naszej pomocy.

3. Metoda planowania projektu

Model Plan-Działanie-Podsumowanie

Projekt?! Nie panikujcie! Ogólnie rzecz biorąc projekt jest czymś, co zamierzacie osiągnąć w danym czasie. Wymaga ustalenia bardzo jasnego celu, wypracowania tego, co, kiedy i jak ma być wykonane, a następnie przystąpienia do działań. Projekt sam w sobie nie jest pojedynczym działaniem, ale kombinacją wielu – każde z nich powinno być zaplanowane i przeprowadzone tak, aby przybliżyło nas do osiągnięcia postawionego celu.

Jak to działa...

Istnieją trzy bardzo proste kroki, które pomogą wyciągnąć z waszych działań tak dużo, jak to możliwe.

Planuj!

Na podstawie pomysłów stwórzcie plan działań.

Działaj!

Spełnijcie określone w planie cele.

Przemyśl!

Poświęćcie czas na ewaluację wszystkich aspektów twojego działania.

Metoda planowania projektu składa się z tych trzech faz i jest kolejnym sposobem do zapewnienia młodzieży stale doskonalonego i stymulującego programu.

SKRÓCONY SCHEMAT MODELU PLAN-DZIAŁANIE-PODSUMOWANIE:

Planuj!

Na podstawie pomysłów stwórzcie plan działań.

Zbierzcie je razem podczas zbiórki lub osobnego spotkania:

- Zbadajcie potrzeby w swoim społeczeństwie/środowisku;
- Podejmijcie decyzje, jaki projekt chcecie zrealizować;
- Zaplanujcie szeroki zakres możliwych działań;
- Kontrolujcie, czy podczas planowania trzymacie się postawionych na początku pomysłów i zamierzeń;
- Wybierzcie terminy i trzymajcie się ich;
- Stwórzcie listę wszystkich możliwych środków, które możecie wykorzystać;
- Skompletujcie sprzęt niezbędny do przeprowadzenia waszej akcji;
- Podzielcie się zadaniami i ustalcie terminy ich wykonania;
- Przedyskutujcie alternatywy wobec ustalonego planu, na wypadek, gdyby wymagał on zmiany;
- Pamiętajcie, że wasze plany wraz z upływem czasu mogą wymagać adaptacji do panujących warunków;
- Na koniec sprawdźcie swój plan z listą z rozdziału czwartego.

Działaj!

Wykonajcie zaplanowane działania.

Wszystko gotowe, zaczynamy!

- Upewnijcie się, że posiadacie cały potrzebny sprzęt;
- Podzielcie się z sobą swoimi zadaniami, aby każdy wiedział, za co odpowiadają inni;
- Jako liderzy upewnijcie się, że każdy posiada aktualną wiedzę na poruszany temat;
- Cieszcie się z robienia czegoś dobrego!

Przemyśl!

Poświęćcie czas na ewaluację wszystkich aspektów waszego działania.

Każde podsumowanie ułatwia kolejne działanie...

- Dajcie każdemu szansę na przemyślenia. Ważne, aby każdy uczestniczący w projekcie umiał powiedzieć, czego go on nauczył;
- Przedyskutujcie wady i zalety przeprowadzonego działania;
- Podzielcie się uwagami na temat tego, co mogło być zrobione lepiej;
- Zapiszcie wnioski i korzystajcie z nich przy kolejnym projekcie.

DŁUGI SCHEMAT MODELU

PLAN-DZIAŁANIE-PODSUMOWANIE:

Planowanie... Zróbmy to!

1. Jaki projekt?

- a. Zbadajcie potrzeby w swoim społeczeństwie/środowisku.
- b. Podejmijcie decyzje, jaki projekt chcecie zrealizować:
  - dzielcie się pomysłami – zacznijcie burzę mózgów na temat zagadnień, którym się chcecie poświęcić (wiecie, czym jest drabina partycypacji społecznej?) i zdecydujcie, który z nich najbardziej pasuje do waszych oczekiwań i kompetencji.
- c. Dzielcie się pomysłami i dyskutujcie na ich temat:
  - upewnijcie się, że potrzeby wszystkich członkiń i członków waszej grupy zostały uwzględnione.
- d. Skupcie się na najbardziej istotnych kwestiach pamiętając o ustalonych celach. Ustalcie kolejność działań.
- e. Stwórzcie projekt poprzez włączenie do niego pomysłów, które uznaliście za najważniejsze oraz połączenie ich z ustalonymi wcześniej.

2. Dodatkowe możliwości rozwoju (ta faza może być przeprowadzona przy pomocy kogoś bardziej doświadczonego)

- a. Rozpatrujcie i ewentualnie zmieńcie elementy, które są za trudne, niewykonalne lub zbyt kosztowne.
- b. Zwróćcie uwagę na to, czy można wzbogacić projekt o jakieś dodatkowe umiejętności lub wiedzę.
- c. Przeanalizujcie projekt pod kątem dodatkowych możliwości rozwoju.
- d. Sprawdźcie, jakie elementy metody harcerskiej sprawdzą się przy różnych stadiach projektu.
- e. Sprawdźcie, jak najlepiej wykorzystać w projekcie system małych grup.
- f. Sprawdźcie swoje dotychczasowe ustalenia z wytycznymi z rozdziału czwartego.

3. Planowanie

- a. Zaplanujcie wszystkie zadania z terminami.
- b. Ustalcie wstępny budżet.
- c. Rozważcie różne zakresy odpowiedzialności:
  - rozplanujcie zadania pomiędzy uczestniczki i uczestników projektu tak, aby w jak największym stopniu skorzystali z uczestnictwa w nim.

4. Przygotowania

- a. Zaprezentujcie i skonsultujcie plan projektu ze wszystkimi uczestniczkami i uczestnikami.
- b. Wdróżcie uczestniczki i uczestników projektu w ich zadania. Zwróćcie uwagę, czy przypisane im zadania są zbieżne z ich zainteresowaniami i doświadczeniem.
- c. Pomagajcie harcerkom i harcerzom zdobywać niezbędną wiedzę oraz rozwijać ich umiejętności.
- d. Monitorujcie proces przygotowawczy oraz zwracajcie uwagę na zadania, które mogą okazać się zbyt trudne do zrealizowania przez harcerki i harcerzy.

Działaj!

5. Zrealizujcie swój plan – ważny krok

a. Zróbcie to, co zaplanowaliście:

- upewnijcie się, że wszyscy harcerze i harcerki mają niezbędne materiały dotyczące projektu – tak, aby każdy był dobrze poinformowany o tym, co się dzieje.

b. Nie zapomnijcie o tym, że zostawiamy świat ciut lepszym, niż go zastaliśmy – dotyczy to także przestrzeni, pomieszczeń i środowiska, w którym działamy.

Podsumowanie – patrzymy wstecz

Częścią podsumowanie jest oczywiście przeanalizowanie każdego pojedynczego działania. Najlepiej zrobić to od razu po zakończeniu akcji. Na koniec podsumowania wszystko, co zrobiliście powinno być przemyślane z „globalnej” perspektywy.

6. Ewaluacja i ocena

a. Analiza tego, co poszło mniej lub bardziej zgodnie z planem, mocnych i słabych stron oraz tego, co może być zrobione lepiej następnym razem. Wyróżnia się trzy różne stopnie takowej analizy:

- Indywidualna: każda uczestniczka i każdy uczestnik projektu powinien sam przeanalizować, jak rozwinął się dzięki uczestnictwie w projekcie i czy cele, które ustaliliście jako grupa okazały się (według niego) trafne i pożyteczne.
- Grupy: jeśli istniały grupy zadaniowe – powinny na swoim poziomie przeanalizować, jak wykonały zaplanowane zadania – czy osiągnięto postawione cele oraz jak i czy realne działanie różniło się od tego opisanego w oryginalnym planie.
- Całości: wskazane jest podsumowanie w obecności wszystkich zaangażowanych. Warto ocenić współpracę oraz wy badać, w jakim stopniu według wszystkich został osiągnięty postawiony cel.

b. Jest kilka różnych sposobów ożywiania i ubogacania podsumowania. W różnych sytuacjach można skorzystać z różnorodnych metod.

- Rozmowa – podstawa komunikacji podczas działania. Warto jak najczęściej rozmawiać z wszystkimi zaangażowanymi w projekt.
- Ankiety – krótkie i proste formy, które mają na celu podsumowanie konkretnych etapów minionego projektu. Mogą zawierać podstawowe pytania:
  - Które części projektu udały się najlepiej?
  - Co nie wyszło tak, jak się spodziewałeś i wymaga poprawy?
  - Co byś zmienił w kolejnym projekcie?
  - Czego się nauczyłeś podczas naszej akcji?
- Karteczki z hasłami – na ścianie umieszcza się nagłówki (komunikacja, umiejętności, satysfakcja). Członkowie projektu umieszczają pod nimi różnokolorowe karteczki (jeden kolor – plusy, drugi minusy) i w ten sposób dzielą się swoimi przemyśleniami.
- Emotikony – prosta graficzna forma wyrażania zadowolenia lub niezadowolenia przez każdego uczestnika projektu. Można przygotować pięciostopniową skalę (od najmniej do najbardziej uśmiechniętej twarzy) i korzystając z niej oceniać każdy aspekt wykonanego działania.

c. Świętowanie – zorganizowanie spotkania, by przemyśleć swoje działania w oparciu o doświadczenia członków projektu. Może być to uroczystość z przygotowanym posiłkiem, wystawą zdjęć, pokazem slajdów lub inną formą podsumowania i świętowania ukończenia projektu.

Częste błędy

- Niejasno sformułowane, niemierzalne lub nieosiągalne cele.
- „Uratuj świat” albo „Zakończmy głód w Afryce” – przesadzone i zbyt ogólne – pokazują bardzo szlachetne wizje i chęci, ale nie da się ich osiągnąć poprzez jeden projekt.
- Niekontrolowany, niedoszacowany budżet.
- Nieumiejętność oceny kapitału ludzkiego – gdy za mało lub za dużo osób zaangażowanych jest w projekt.
- Zła organizacja czasu – za dużo lub za mało czasu na określone zadania.

Przykłady konkretnych działań

Wskazówka 1 – śniadanie „fair trade” w waszym mieście

Jeśli chcecie zorganizować publiczne wydarzenie, którego tematyka będzie poruszać kwestie globalnej odpowiedzialności, pomyślcie o przygotowaniu śniadania „fair trade”. Ma ono na celu wspieranie rolników uprawiających rośliny, z których korzystamy każdego ranka. Poza tym podczas takiego śniadania możecie zwrócić uwagę na problemy związane z wykorzystywaniem pracowników w rolnictwie w innych regionach świata. „Fair trade” obejmuje swoimi działaniami 1,5 miliona rolników i pracowników sektora spożywczego w różnych częściach Afryki, Azji, Ameryki Środkowej i Łacińskiej. Większość z nich pracuje w kooperatywach, które umożliwiają im stały przychód. „Fair trade premium” z kolei wspiera inwestycje w projekty społeczne i środowiskowe.

Wskazówka 2 – Rowerowa Masa Krytyczna

Masa Krytyczna to międzynarodowa impreza rowerowa, która jest organizowana w wielu miastach na świecie w ostatni piątek każdego miesiąca. Polega na spotkaniu się w ustalonym miejscu o konkretnej godzinie i podróżowaniu na rowerach przez miasto (ustaloną trasą). Czasem to wydarzenie jest zbieżne z Dniem Ziemi lub Dniem Wolnym od Samochodu. Ważne jest to, jak wygląda komunikacja o tym wydarzeniu wśród uczestników, mediów lub lokalnych polityków. Masa Krytyczna może wspomagać długoterminowe inicjatywy, takie jak rozbudowa sieci ścieżek rowerowych lub korzystanie z transportu publicznego zamiast własnych samochodów.

Wskazówka 3 – zaproszenie gościa

W imieniu swojej drużyny możecie zaprosić na spotkanie osobę, która angażuje się w życie społeczności lub jest zaangażowana w pracę mającą na celu walkę z nierównościami. Osoby takie jak pisarze, podróżnicy i pracownicy organizacji międzynarodowych mają bardzo szerokie perspektywy i spotkanie z nimi na pewno okaże się dla wielu uczestników inspirujące.

4. Check-lista Działań Globalnie Świadomych

Planuj, Działaj, Przemyśl!

Teraz już wiecie, jak przeprowadzić projekt od początku do końca. Dodatkowo poniższe wskazówki pomogą wam w skutecznym przygotowaniu planu i wdrożeniu go w życie zgodnie z podejściem, którego ma uczyć edukacja globalna. Podane pytania mają na celu pomóc wam w krytycznej ocenie planu i skłonić do jego ewentualnych zmian.

1. Czy jesteś pewien, że podczas przedstawiania ludzi (członków danej rasy, religii, społeczeństwa, mniejszości seksualnej itp.) lub miejsc (krajów i regionów itp.) nie utwierdzałaś/eś negatywnych lub obraźliwych stereotypów?
 TAK NIE
2. Czy twoje działanie ukazuje zależności, które panują na świecie – powiązania pomiędzy ludźmi z innych części świata i to, jak wszyscy zależymy od siebie oraz od zasobów naturalnych Ziemi?
 TAK NIE
3. Czy twoje działanie zachęca jego uczestniczki i uczestników do poszerzania wiedzy na temat poruszanego problemu (na zasadzie: jesteśmy częścią problemu i częścią rozwiązania)? Czy harcerki i harcerze mają okazję do refleksji na temat możliwych rozwiązań danego problemu?
 TAK NIE
4. Czy sprawdzasz informacje, które przekazujesz, w kilku różnych źródłach?
 TAK NIE
5. Czy zachęcasz harcerki i harcerzy do zadawania pytań (dlaczego, kto, w czym interesie, jakie są konsekwencje dla ludzi i natury itp.)?
 TAK NIE
6. Czy wasze działanie motywuje uczestniczki i uczestników do dalszego zgłębiania się w temat?
 TAK NIE
7. Czy jesteś pewny, że wszystkie materiały, których używasz (zdjęcia, wideo, teksty) nie powielają w żaden sposób panujących stereotypów o miejscach lub ludziach? Czy potrafisz wskazać źródło materiałów i szerszy kontekst ich powstania?
 TAK NIE
8. Czy przemyślałeś długoterminowy efekt działania oraz jego wpływ na środowisko lokalne/globalne?
 TAK NIE
9. Czy wszyscy uczestnicy i uczestniczki będą mieć możliwość nieskrępowanego wyrażenia swojej opinii na temat przeprowadzonego działania? Czy jesteś w stanie przyjąć jego krytykę?
 TAK NIE
10. Czy przygotowałeś/aś ewaluację swojego działania, dzięki której będziesz wiedzieć, jak można poprawić ewentualne działania w przyszłości?
 TAK NIE

5. Przykładowe Działanie Globalnie Świadome

W tym miejscu możecie zajrzeć pod maskę jednego z Działań Globalnie Świadomych, które jest powiązane z przemysłem odzieżowym, zależnościami między nami a pracownikami fabryk. Znajdziecie także kilka alternatywnych sposobów na to, jak ograniczyć ilość kupowanej odzieży.

Nazwa działania: Nadal w modzie – Zamień się ciuchami!

Powiązanie z Celami Zrównoważonego Rozwoju (patrz koniec rozdziału):

- Stworzyć wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji (Cel 12);
- Promować inkluzywny i zrównoważony wzrost gospodarczy, zatrudnienie i godną pracę dla wszystkich ludzi (Cel 8);
- Zapewnić wszystkim w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrostan (Cel 3);
- Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie (Cel 1).

Powiązanie z wartościami edukacji globalnej:

- Zrozumienie globalnych zależności;
- Zrównoważony styl życia;
- Wspieranie sprawiedliwości społecznej.

Cele dla uczestników i uczestniczek:

- Uzyskanie informacji na temat warunków pracy w szwalniach w Azji;
- Przemyślenie konsumpcyjnego podejścia do kupowania ubrań (np. podleganie trendom);
- Uzyskanie informacji na temat alternatywnych sposobów kupowania odzieży, jak np: second-handy, targi odzieżowe, wymiana ubrań przez grupy internetowe, oszczędzanie w celu kupowania ubrań wysokiej jakości „na lata”;
- Wymiana ubrań;
- Przemyślenie wpływu uczestników i uczestniczek jako europejskich konsumentów i konsumentek;
- Zyskanie świadomości na temat zależności pracowników i pracowniczek sektora odzieżowego w Azji, a uczestnikami i uczestniczkami.

Grupa docelowa: harcerki i harcerze – zastęp, drużyna, ich rodzice i rodziny, przyjaciele oraz przedstawiciele i przedstawicielki społeczeństwa lokalnego

Trwanie akcji: 2-3 godziny

1. Planuj!

- a. Wszyscy razem wybierzcie problem, którym chcecie się zająć (uwzględniając przy tym metodologię DGŚ).
- b. Zastanówcie się, co jeszcze może być powiązane z wybranym problemem (metody: burza mózgów, drzewko problemów, mapa myśli).

- c. Przeanalizujcie dostępne zasoby i ustalcie konkretne cele akcji.
- d. Przygotujcie szczegółowy plan działań (dzień, miejsce, czas, zadanie, niezbędne materiały...).
- e. Podzielcie między sobą role i funkcje.
- f. Przemysłcie zagrożenia – oceńcie to, co może pójść nie tak i ustalcie działania alternatywne.

2. 2. Działaj!

- a. Upewnijcie się, że macie niezbędny do akcji sprzęt:
  - przygotujcie: wieszaki i miejsce, gdzie można je powiesić podczas akcji,
  - zbierzcie ubrania przed akcją.
  - Przygotujcie zaproszenia z opisem akcji: każdy może przyjść z ubraniami, których nie używa.
- b. Upewnijcie się, że wszyscy uczestnicy mają aktualną wiedzę na temat przebiegu wydarzenia.
- c. Przygotujcie 8 działających równolegle stanowisk w czasie samej akcji – przykłady:
  - **Punkt wymiany ubrań** (wieszaki na ubrania).
  - **Punkt informacyjny:** plakaty, ulotki, tablice informacyjne i materiały na temat cen T-shirtów w zestawieniu z pensjami pracowników i pracowniczek szwalni/najczęstsze problemy pracowników fabryk (warunki pracy, pensje, użycie chemikaliów, praca dzieci), łańcuch dostaw oraz informacje na temat certyfikatów, np. o Clean Clothes Campaign (www.cleanclothes.org).
  - **Ekran** – filmy dokumentalne o warunkach pracy w przemyśle odzieżowym w Azji.
  - **Miejsce warsztatów** „slow-fashion”.
  - **Miejsce renowacji** – warsztaty z szycia – z elementów starych ubrań tworzy się coś nowego/naprawia się ubrania przy pomocy innych (zamiast wyrzucić wszystkie).
  - **Miejsce na kawę i herbatę** – miejsce do wymiany świeżo zdobytej wiedzy, stworzenia mapy miejscowych secondhandów, sklepów sprzedających ubrania z certyfikatami, wskazówki na temat miejsc wymiany ubrań itp.
  - Miejsce, gdzie można dodatkowo wspomóc sprawę (np. podpisać odpowiednią petycję, zebrać pomysły na kolejną akcję, zaplanować dodatkowe działanie).
  - **Miejsce na podsumowanie** – dajcie uczestnikom akcji szansę na zostawienie swojej opinii (przygotujcie kartki, ołówki itp.).
- d. Dobrze posprzątajcie po swojej akcji.
- e. Jako organizatorzy koniecznie podziękujcie wszystkim uczestnikom!

3. Przemysł!

- a. Zaaranżujcie rozmowę z wszystkimi zaangażowanymi w organizację działania:
  - Co działało dobrze?
  - Co się nie powiodło?
  - Czego się nauczyliście?
  - Czy osiągnęliście postawione cele?
  - Jak można zmodyfikować podobną akcję w przyszłości?
- b. Porozmawiajcie z możliwie dużą grupą ludzi, którzy brali udział w akcji:
  - Czy można coś zmienić? Czy na kolejnym obozie będziemy mieli obozowe koszulki z odzysku? Jakie działania można podjąć w związku z nowo nabytą wiedzą?

Ci z Was, którzy nie są dobrze zaznajomieni z tematyką zrównoważonego rozwoju i edukacji globalnej mogą znaleźć dużo informacji na te tematy w internetowych publikacjach. Nie zwlekajcie i szukajcie inspiracji do podjęcia Działań Globalnie Świadomych, które najbardziej wam odpowiadają. Serdecznie polecamy lekturę na temat Celów Zrównoważonego Rozwoju ustalonych w 2015 przez Organizację Narodów Zjednoczonych.

<http://www.unic.un.org.pl/strony-2011-2015/agenda-na-rzecz-zrownowazonego-rozwoju-2030-i-cele-zrownowazonego-rozwoju/2850>

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

6. Bibliografia

- Scouting Ireland, The Venture Scout Experience, Dublin 2010
- Slovak Scouting, Dobry nápad. Skauti myslia globálne, Bratislava 2016
- Global education guide. Global education network, pod red.K.Timm, Strasbourg 2009, V. Andreotti, Soft versus critical global citizenship education,[w:] Policy & Practice: A Development Education Review, cz. 3, Jesień 2006, s. 40-51
- R. ed., (2013). Quality guidelines for global learning through school workshops. "Experiencing the world", pod red. R. Suša , bm. 2013
- A. Skinner, Experiencing the World: a qualitative global learning program in the Czech Republic, Austria and Slovenia. Evaluation report for Slovenia, bm. 2015
- CONCORD - European NGO Confederation of Relief and Development NGOs (2006). Code of Conduct on Images and Messages
- Dochas - The Irish Association of Non-Governmental Development Organizations (2014). The illustrative guide to the dóchas code of conduct on images and messages

**Aktywni
Obywatele
Świata**